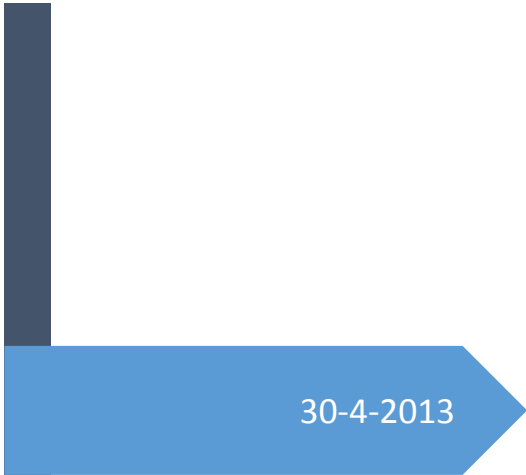
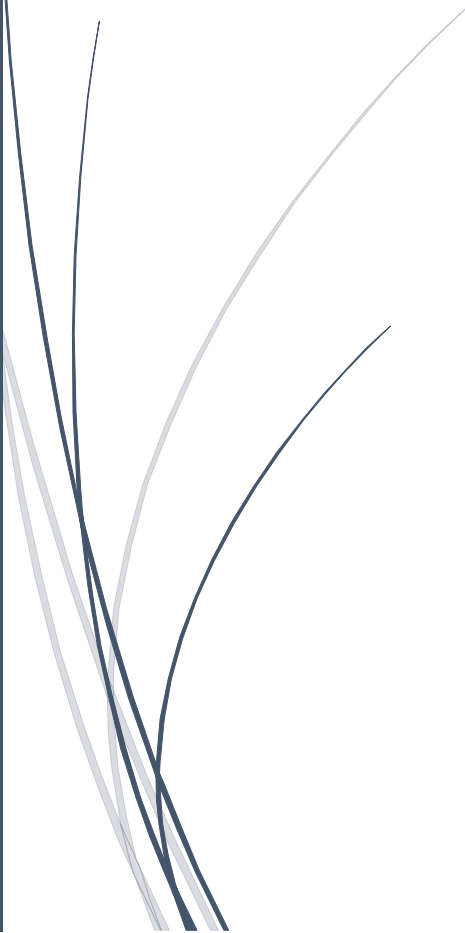

A dark blue vertical bar runs down the left side of the page. A blue arrow points to the right from this bar, containing the date.

30-4-2013

Quickscan Flora & Fauna

Vossenlaan 88-90 & 76 te Nijmegen

Several thin, curved lines in dark blue and light grey originate from the bottom left corner, extending upwards and to the right.

Ir. GWF Kruidbos

BUREAU KRUIDBOS
Ecologisch Onderzoek & Advies

INHOUD

1	Inleiding	2
1.1	Algemeen	
1.2	Wet - en Regelgeving	
1.2.1	Flora - en Faunawet	
1.2.2	Zorgplicht	3
1.2.3	Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB)	
1.2.4	Ecologische Hoofdstructuur en Natura 2000	4
1.3	Gebiedsbeschrijving: ligging Vossenlaan 88-90 en 76	5
2	Onderzoeksmethodiek	6
3	Resultaten	
3.1	Bronnenonderzoek	
3.2	Veldonderzoek	
3.2.1	Vossenlaan 88-90	7
3.2.2	Vossenlaan 76	10
4	Conclusies en aanbevelingen	13
4.1	Vossenlaan 88-90	
4.2	Vossenlaan 76	15
	Bronnen	16
	Bijlage	17

1. INLEIDING

1.1 Algemeen

In opdracht van AROM is d.d. 16 april 2013 een quickscan flora en fauna uitgevoerd op een tweetal locaties, te weten: Vossenlaan 88-90 en Vossenlaan 76 te Nijmegen. Aanleiding voor deze quickscan is een wijziging van het bestemmingsplan c.q. voorgenomen nieuwbouw aan de Vossenlaan 88-90 en Vossenlaan 76 en de sloop van het pand aan de Vossenlaan 76.

De initiatiefnemer is voornemens om op de onderzoekslocatie Vossenlaan 88-90 achter een bestaand pand een nieuw gebouw ten behoeve van een gezondheidscentrum te realiseren. Het achterhuis zal middels een brugverbinding worden verbonden met het nieuwe gebouw om huisartsenpraktijken in te huisvesten. In een kelder wordt een multifunctionele ruimte en een kantine voor het personeel van het gezondheidscentrum voorzien.

Daarnaast is er het voornemen om op de onderzoekslocatie na sloop één 2-onder-één-kap en een 3-onder-één-kap (totaal 5 wooneenheden) te bouwen.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de betreffende locaties planten en diersoorten aanwezig zijn dan wel te verwachten zijn die volgens de Flora- en Faunawet (Ffwet) een beschermde status hebben en die mogelijk nadeel kunnen ondervinden van de voorgenomen ingrepen. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden welke volgens overige natuurwetgeving zijn beschermd of deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

De quickscan is een methode welke bedoeld is om een eerste indruk te verkrijgen van het (mogelijk) voorkomen van beschermde flora en fauna op of in de nabijheid van de onderzoekslocatie; het betreft dus geen volledig soorten specifiek onderzoek. Voorafgaand aan de quickscan is een aantal bronnen geraadpleegd betreffende (mogelijke) aanwezigheid van bedoelde soorten.

1.2 Wet – en Regelgeving

De Nationale Natuurwetgeving heeft als doel het voortbestaan van soorten (géén individuen) te waarborgen. Soorten kunnen worden beschermd door (i) individuen te beschermen die deel uit maken van deelpopulaties alsmede (ii) door gebiedsbescherming waarmee de habitat (leefmilieu) van de betreffende soort(en) wordt veilig gesteld. De Europese wetgeving ten aanzien van soortbescherming is in Nederland vertaald in de Ffwet; de gebiedsbescherming in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998.

Niet alleen de natuur is gebaat bij het uitvoeren van een quickscan maar juist ook de uiteindelijke uitvoering van (bouw)projecten c.q. ruimtelijke ontwikkeling omdat zo reeds in de planfase van een project of ruimtelijke ontwikkeling rekening kan worden gehouden met de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en er tijdig soort specifieke maatregelen getroffen kunnen worden (ontheffingsverzoek, compensatie, mitigatie) waardoor een optimale voortgang van het project wordt geborgd.

1.2.1 Flora- en Faunawet

De Ffwet (*wetten.overheid.nl*) heeft betrekking op de bescherming van in het wild voorkomende plant – en diersoorten. Middels deze wetgeving worden bedreigde flora en fauna beschermd. De Habitatrichtlijn, de Vogelrichtlijn en het CITES-verdrag maken onderdeel uit van deze wet. Het uitgangspunt van de Flora- en faunawet is 'Nee, tenzij'. Dit betekent dat alles wat schadelijk is voor bedreigde soorten verboden is. Van het verbod ('nee') kan alleen onder bepaalde voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken. Hiertoe zijn een aantal verbodsbepalingen opgesteld in de Ffwet (tabel 1).

Artikel	Verbodsbepaling
8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
12	Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.
13	Het is verboden planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort te vervoeren, ten vervoer aan te bieden of af te leveren.

Tabel 1: Verbodsbepalingen Flora - en Faunawet

Voor de Ffwet geldt dat vaste rust- en verblijfplaatsen van bepaalde soorten zijn beschermd. De Ffwet maakt onderscheid in drie beschermingscategorieën (zie 1.2.3 AMvB). Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria.

1.2.2 Zorgplicht

In artikel 2 van de Ffwet wordt verwacht dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor alle (dus ook niet beschermde) planten en dieren alsmede de leefomgeving. Dit betekent dat menselijk handelen geen nadelige gevolgen voor flora en fauna mag hebben.

Voor beschermde planten of dieren geldt de zorgplicht ook als een ontheffing of vrijstelling is verleend. Daarmee wordt toestemming verleend om werkzaamheden in een bepaald gebied te verrichten mits bij de werkzaamheden wel rekening wordt gehouden met de soorten die daar leven.

1.2.3 Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB)

In 2005 heeft de minister van LNV door middel van een AMvB d.d. 23-02-2005 * de regels vereenvoudigd door wijziging van artikel 75 van de Ffwet. Bij ruimtelijke ontwikkeling, bestendig behoud of beheer geldt in een aantal gevallen een vrijstelling op de verbodsbepalingen. De zorgplicht blijft echter van kracht.

Beschermde flora en fauna is opgesplitst in drie verschillende categorieën, te weten:

1. Algemeen voorkomende beschermde soorten (Tabel 1 soorten);
2. Minder algemene, niet bedreigde soorten (Tabel 2 soorten);
3. Strikt beschermde soorten (Tabel 3 soorten), inclusief alle vogels.

Indien alleen tabel 1 soorten worden aangetroffen volstaat voor ruimtelijke ontwikkeling een quickscan (lichte toets). Indien tabel 2 en/of tabel 3 soorten worden aangetroffen of worden verwacht kan, afhankelijk van toekomstige ingrepen en de soort, aanvullende toetsing (op een voor de biologisch gezien geschikt moment) nodig zijn (uitgebreide toets).

Ad 1:

Bij ruimtelijke ontwikkeling, bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik geldt voor deze soorten op voorhand een vrijstelling van artikel 8 t/m 12.

Ad 2:

Indien men werkt volgens een goedgekeurde gedragscode is geen ontheffing nodig. In de andere gevallen is een ontheffing nodig.

Ad 3:

Het betreft soorten uit bijlage IV van de habitatrichtlijn en soorten welke bij AMvB zijn aangewezen. Hier vallen tevens alle vogelsoorten onder.

- Voor broedende vogels wordt in principe nooit ontheffing verleent.
- Voor ruimtelijke ontwikkeling wordt alleen een ontheffing verleent indien wordt aangetoond dat er geen alternatieven voorhanden zijn en wezenlijk negatieve effecten kunnen worden uitgesloten. De initiatiefnemer is verplicht schade beperkende maatregelen te nemen (mitigatie) en dient alternatieven te bieden (compensatie).

1.2.4 Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en Natura 2000

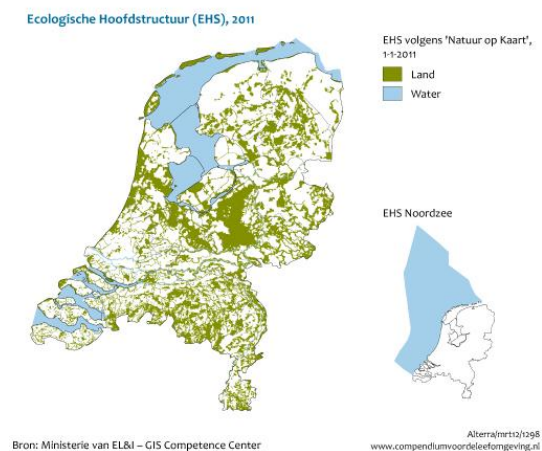
De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden waarmee de biodiversiteit behouden en versterkt wordt. Planten en dieren kunnen zich van het ene naar het andere gebied verspreiden. Soorten raken hierdoor niet geïsoleerd en hebben dus minder kans op uitsterven. De EHS bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheert volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee.

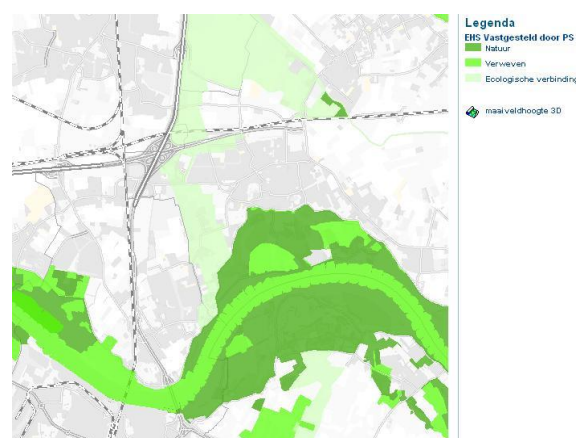
De provincies worden vanaf 2014 verantwoordelijk voor de EHS. In 2021 moet de EHS afgerond zijn.

De Europese Unie (EU) wil de biodiversiteit in Europa beschermen met Natura 2000. Dat is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden.

Natura 2000 richt zich op het behoud en de ontwikkeling van natuurgebieden in Europa. De gebieden die onder Natura 2000 vallen, worden aangeduid in de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Deze Europese richtlijnen bepalen dat lidstaten bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving (habitat) beschermen om de biodiversiteit te behouden. In Nederland zijn ruim 160 gebieden aangemeld als Natura 2000-gebied. Een deel van de Natura 2000-gebieden is inmiddels definitief aangewezen. Alle Natura 2000-gebieden liggen binnen de Ecologische Hoofdstructuur (www.rijksoverheid.nl).

Figuur 1: Ecologische Hoofdstructuur Nederland

Figuur 2: Detail EHS omgeving Nijmegen
(bron: Atlas Groen Gelderland)

1.3 Gebiedsbeschrijving: ligging Vossenlaan 88-90 en 76

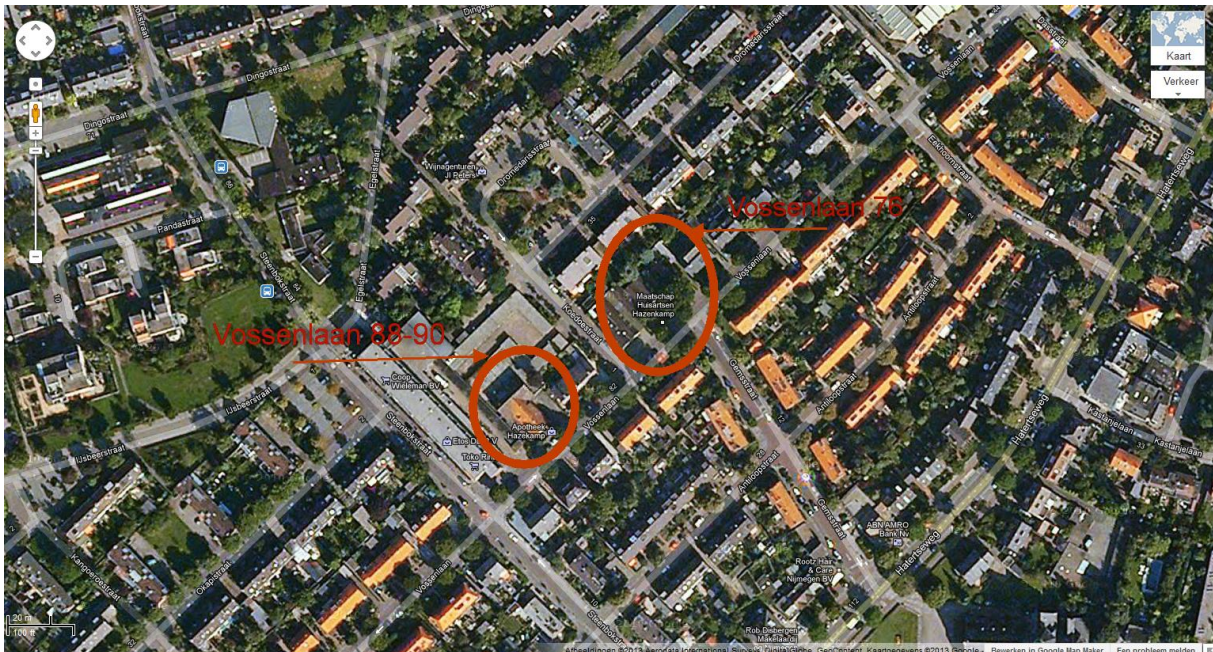
De onderzoekslocaties Vossenlaan 88-90 en Vossenlaan 76 zijn gelegen in midden Nijmegen in de wijk Hazenkamp (figuren 3a en 3b). Deze locaties maken onderdeel uit van een woonwijk, bestaande uit met name eengezinswoningen met tuin, welke gelegen is ten zuiden van de Waal en op enige afstand van het Groesbeeksebos en het Goffertpark. De woonwijk valt buiten de EHS (> 1 km, zie figuur 2 en 3a).

Figuur 3a. Nijmegen (rode stip = Hazenkamp)

Figuur 3b: Ligging Hazenkamp (rode arcering)

Figuur 3c. Ligging Vossenlaan 88-90 en 76

2 Onderzoeksmethodiek

De onderzoeksgegevens betreffende de quickscan zijn op een tweetal manieren verkregen. Voorafgaand is een bronnenonderzoek uitgevoerd om een indruk te verkrijgen over het (mogelijk) voorkomen van beschermde flora en/of fauna op dan wel in de directe omgeving van de onderzoekslocaties alsmede de ligging van betreffende locaties in relatie tot beschermde natuurgebieden (EHS). Hiertoe zijn verschillende bronnen geraadpleegd. Deze bronnen staan vermeld in paragraaf 3.1 en de bijlage.

Ter plekke is tijdens het veldonderzoek gezocht naar het voorkomen van (sporen van) beschermde flora en fauna.

3 Resultaten

3.1 Bronnenonderzoek

Uit de gegevens van waarneming.nl (tevens telmee.nl / zoogdiervereniging) voor de wijk Hazenkamp is gebleken dat er in de afgelopen 5 jaren een aantal beschermde diersoorten is waargenomen (zie bijlage). Gelet op een eerste indruk van de ligging van de beide percelen en omringende structuren in combinatie met eisen welke organismen aan hun omgeving stellen lijken: steenmarter, egel, eekhoorn, gewone dwergvleermuis en huismus relevante soorten voor de Vossenlaan 88-90 en 76.

3.2 Veldonderzoek

Het veldonderzoek is uitgevoerd op 16 april 2013 in de middag. Ten tijde van het bezoek waren de weersomstandigheden als volgt: bewolking +/- 80 %; temperatuur (lokaal) 18 graden C; wind: zeer matig – windstil.

Eerst zijn betreffende panden aan de binnenzijde geïnspecteerd op het voorkomen van beschermde fauna. Voorts zijn beide percelen onderzocht op het voorkomen van beschermde flora en fauna. In het bijzonder is aandacht besteed aan het voorkomen van zangvogels, vleermuizen en grondgebonden zoogdieren, in het bijzonder de egel.

Hieronder worden de onderzoeksbevindingen per locatie besproken.

3.2.1 Vossenlaan 88-90

Het pand:

Eerst is de binnenzijde van het pand geïnspecteerd waar geen ruimten zijn aangetroffen waarin zich beschermde diersoorten bevonden dan wel ruimten welke geschikt zijn voor deze soorten.

Voorts is het pand aan de buitenzijde geïnspecteerd. De wijze waarop het dak van het pand is gebouwd (dakpannen, overstek en trespabeschoeiing tegen dakkapellen) is gunstig voor gebouw bewonende vleermuizen zoals de gewone en ruige dwergvleermuis die ruimten tussen dakpannen en dakbeschot alsmede spouwmuren als dag-, winterrust en kraamruimten benutten.

Aan de achterzijde van het pand bevinden zich een viertal dakkapellen. De drie meest westelijk gelegen dakkapellen blijven tijdens en na de nieuwbouw in ongeschonden staat; de meest oostelijk gelegen dakkapel zal op basis van het bouwplan worden omgebouwd tot doorgang c.q. brug tussen het bestaande pand en de nieuwbouw (figuur 4b). Deze dakkapellen zijn geschikt voor gebruik door vleermuizen (dakpannen en traspawanden, zie: www.handleidingbiodiversiteitbrabant.nl).

De nieuwbouw aan de achterzijde van het pand zal tot zo'n twee meter afstand van de aan de achterzijde gelegen muur (noordgrens van het perceel) plaatsvinden.

Figuur 4a: Voor – zij aanzicht Vossenlaan 88-90

Figuur 4b: Achterzijde Vossenlaan 88-90.

Het erf:

Het perceel aan de buitenzijde van het pand c.q. de tuin is geïnspecteerd op het voorkomen van beschermde flora en fauna. Bijzondere aandacht is besteed aan het voorkomen van zangvogels en grondgebonden zoogdieren, in het bijzonder de egel.

Het perceel is aan de voorzijde voorzien van tegelbestrating welke als parkeergelegenheid dient. De oostzijde van het perceel, naast het pand, is eveneens voorzien van een stenen bestrating met direct naast het pand een enkele meters lange haag (zie figuur 4a).

Aan de oostzijde, naast het pand, wordt het perceel begrenst door een stenen garagemuur van het naastgelegen perceel. Deze muur is licht tot dicht begroeid en is matig geschikt om nestgelegenheid te bieden aan vogels.

De noordzijde van het perceel, achter het pand, is voorzien van een betonnen bestrating. Deze locatie dient als parkeergelegenheid. Aan de oostzijde wordt dit deel van het perceel begrenst door een garagemuur van het naastgelegen perceel. Deze muur is voor een gering gedeelte schaars begroeid. Deze begroeiing is onvoldoende om nestgelegenheid te kunnen bieden aan vogels. De noordzijde van het perceel wordt begrenst door een muur van de aan de achterzijde van het perceel gelegen garages. Tegen deze muur is over vrijwel de gehele lengte een strook met dichte vegetatie van zo'n anderhalve tot twee meter breed aanwezig, bestaande uit onder andere vuurdoorn, hulst, rozebottel sp. en kamperfoelie. Deze "vogelhaag" is goed geschikt als nestgelegenheid voor kleine zangvogels.

Aan de westzijde van het perceel is een enge tuinstrook van zo'n anderhalve meter breed aanwezig welke gelegen is tussen de gevel van het pand en een muur welke de erfscheiding vormt. Deze strook wordt gedomineerd door vegetatie bestaande uit grassoorten en paardenbloem.

Figuur 4c: struweel achterzijde Vossenlaan 88-90

Figuur 4d: Vegetatie westzijde Vossenlaan 88-90

Vogels:

- Broedvogels (nest jaarrond beschermd, volgens beschermingscategorie 1 t/m 4): niet aanwezig en niet waarschijnlijk als broedvogel op betreffend perceel;
- Broedvogels (nest in bepaalde gevallen jaarrond beschermd, volgens beschermingscategorie 5): niet aanwezig en niet waarschijnlijk als broedvogel op betreffend perceel;
- Broedvogels (nest niet jaarrond beschermd, bescherming alleen gedurende broedseizoen): niet aanwezig, mogelijkheden voor broedlocaties zijn wel aanwezig.

Op de onderzoekslocatie zijn op enkele plekken nestgelegenheden voor vogels mogelijk zoals in de aan de noordzijde gelegen vegetatie (figuur 4c) alsmede (maar niet waarschijnlijk) in de begroeiing tegen de muur van het naast gelegen perceel (figuur 4a). Het betreft hier echter geen nestmogelijkheden voor soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is. Tevens zijn bij inspectie geen bestaande vogelnesten aangetroffen. Echter, de locatie is slechts eenmaal bezocht terwijl vogels zich later in het broedseizoen kunnen vestigen.

Slaapplaatsen:

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, kauw en huismus maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, hoge bomen of open water. Tijdens het bezoek zijn er geen aanwijzingen gevonden dat de vegetatie hiertoe in gebruik is.

Vleermuizen:

De bouw van het bestaande pand is geschikt als onderkomen voor gebouw bewonende vleermuizen zoals de gewone en ruige dwergvleermuis. Relevant zijn de aan de noordzijde gelegen dakkapellen, in het bijzonder de meest westelijke dakkapel omdat deze omgebouwd zal gaan worden tot een doorgang naar het nieuwe pand.

Uit het vooronderzoek is gebleken dat de gewone dwergvleermuis in de wijk voorkomt. Tevens heeft het pand een gunstige ligging ten aanzien van foerageergebieden (vele tuinen, kleine groenpercelen en een lijnvormige verbinding naar een in westelijke richting gelegen park) voor vleermuizen en in het bijzonder de gewone dwergvleermuis. Gelet op de ligging en de bouw van het pand, de hierboven bedoelde dakkapel, is het niet ondenkbaar dat deze gebruikt wordt als verblijfplaats door deze soort.

Overige Zoogdieren:

Tijdens het bezoek zijn geen zoogdieren aangetroffen. Gezien de inrichting van het perceel kan deze incidenteel bezocht worden door egels. Vaste verblijfplaatsen van zoogdieren worden niet verwacht; wel is het mogelijk dat egels gebruik maken van de dekking van de “vogelhaag” als slaappleats. Voor algemeen voorkomende soorten geldt in het kader van de Ffwet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling. Er geldt echter wel een zorgplicht welke inhoudt dat er voldoende zorg gedragen dient te worden voor alle aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient te worden gedaan om het verwonden dan wel doden van individuen te voorkomen. Indien dieren worden aangetroffen tijdens bouwwerkzaamheden dienen deze gefaciliteerd te worden om weg te kunnen vluchten dan wel dient men het dier (bijvoorbeeld een egel) zorgvuldig te verplaatsen naar een geschikte locatie buiten de ingreep.

Reptielen, Amfibieën en Vissen:

Gezien de inrichting en ligging van het perceel zijn er geen aanwijzingen gevonden voor het voorkomen van reptielen. Gelet op het ontbreken van een waterpartij zijn er geen vissen aanwezig en is het niet aannemelijk dat er zich amfibieën op het perceel bevinden. Ook hier geldt echter zorgplicht.

Libellen en dagvlinders:

Gelet op het ontbreken van een waterpartij kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat zal zijn zich hier te vestigen daar deze voor hun voortplanting aangewezen zijn op een geschikte waterbron. Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan hun voortplantingshabitat; een dergelijk habitat is hier niet aanwezig.

Vaatplanten:

Tijdens het bezoek zijn geen beschermde vaatplanten aangetroffen.

Gebiedsbescherming:

Het perceel vormt een onderdeel van een bestaande woonwijk. Het perceel is niet gelegen in een gebied welke behoort tot de EHS of Natura 2000. Externe werking op beschermde natuurgebieden is gelet op de afstand tot deze gebieden alsmede gelet op de aard van de werkzaamheden niet aan de orde.

3.2.2 Vossenlaan 76

Het pand:

Eerst is de binnenzijde van het pand geïnspecteerd alwaar geen ruimten zijn aangetroffen waarin zich beschermde diersoorten bevonden dan wel ruimten welke geschikt zijn voor deze soorten.

Voorts is het pand aan de buitenzijde geïnspecteerd. De wijze waarop het dak van het pand is gebouwd (dakpannen en trespabeschoeiing) is gunstig voor gebouw bewonende vleermuizen zoals de gewone en ruige dwergvleermuis die ruimten tussen dakpannen en dakbeschot en spouwmuren als dag-, winterrust en kraamruimten benutten.

Figuur 5a: Aanzicht voorzijde Vossenlaan 76

Het erf:

Het perceel aan de buitenzijde van het pand c.q. de tuin is geïnspecteerd op het voorkomen van beschermde flora en fauna. Bijzondere aandacht is besteed aan het voorkomen van zangvogels en grondgebonden zoogdieren, in het bijzonder de egel.

De aan de voorzijde gelegen tuin grenst aan de openbare weg (figuur 5a). In deze tuin zijn enkele bomen en struiken / heesters aanwezig (o.a.: *prunus sp.*, berk, eik, hult en taxus). De ondergroei wordt gedomineerd door *hedera sp.* Opvallend is een grote inlandse eik welke enkele dode takken bezit. In deze tuin zijn geen beschermde plant- of diersoorten aangetroffen.

De aan de achterzijde gelegen tuin (figuur 5b) wordt aan de noordzijde begrenst door een stenen muur welke de erfscheiding vormt met het achter gelegen perceel. Aan de overige zijden wordt de tuin begrenst door het pand waardoor het geheel een soort binnenplaats vormt. In deze tuin zijn voornamelijk cultivars, waaronder enkele hoge cipressen, den en taxus, aanwezig. De bodem naast een looppad is vrijwel volledig begroeid met *hedera sp.* die tevens een klein deel van de erfafscheiding bezet (figuur 5b).

Aan de oostzijde grenst het pand aan een naastgelegen pand met hiertussen een kleine oprijlaan naar de garage van het naast gelegen pand. Aan de westzijde grenst het pand aan de openbare weg. Aan deze zijde is de muur van het pand begroeid met een dichte vuurdoornhaag met aan de meest noordelijke zijde een grote cipres (Figuur 5c). Zowel de cipres als de dichte vuurdoornhaag vormen een geschikte broedlocatie voor vogels.

Figuur 5b: Achtertuin Vossenlaan 7

Figuur 5c: Westelijke zijde Vossenlaan 76

Vogels:

- Broedvogels (nest jaarrond beschermd, volgens beschermingscategorie 1 t/m 4): niet aanwezig en niet waarschijnlijk als broedvogel op betreffend perceel.
- Broedvogels (nest in bepaalde gevallen jaarrond beschermd, volgens beschermingscategorie 5): koolmees aangetroffen in de tuin (copulerend). Mogelijk maakt koolmees gebruik van een in de achtertuin aanwezig nestkastje en wordt daarmee mogelijk broedvogel op betreffend perceel. Tevens bestaat gelegenheid voor nestbouw door ekster en houtduif.
- Broedvogels (nest niet jaarrond beschermd, bescherming alleen gedurende broedseizoen): niet aanwezig, mogelijkheden voor broedlocaties zijn wel aanwezig.

Op de onderzoekslocatie zijn nestgelegenheden voor vogels mogelijk zoals in de aan de noordzijde gelegen voortuin waarin zich enkele dichte struiken en een hoge eik (bijvoorbeeld ekster, houtduif) bevinden. In de achtertuin is een klein vogelnestje aanwezig dat mogelijk als broedgelegenheid benut kan worden. Tevens is er enige nestgelegenheden in de overige vegetatie aanwezig (bijvoorbeeld ekster, houtduif). Tijdens het bezoek zijn twee copulerende koolmezen aangetroffen in de aan de achterzijde gelegen tuin. Daarnaast is er van meerdere dagen houtduivenmest aangetroffen onder een grote den wat duidt op een frequent gebruik van deze plek door betreffende soort. De aan de westzijde gelegen vegetatie is geschikt als broedlocatie voor zangvogels zoals de merel. Bij inspectie zijn geen bestaande vogelnesten aangetroffen. Echter, de locatie is slechts eenmaal bezocht terwijl vogels zich later in het broedseizoen kunnen vestigen.

Slaapplaatsen:

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, kauw en huismus maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, hoge bomen of open water. Tijdens het bezoek zijn, naast het gebruik door enkele houtduiven (mest), geen aanwijzingen gevonden dat de vegetatie hiertoe gebruikt wordt.

Vleermuizen:

De bouw van het bestaande pand is geschikt voor gebruik door gebouw bewonende vleermuizen, (zie figuur 5d). De eik in de voortuin bevat geen voor vleermuizen geschikte holtes.

Figuur 5d: Mogelijke in- / uitvliegopening vleermuizen Vossenlaan 76

Uit het vooronderzoek is gebleken dat de gewone dwergvleermuis in de wijk voorkomt. Tevens heeft het pand een gunstige ligging ten aanzien van foerageergebieden (vele tuinen, kleine groenpercelen en lijnvormige verbindingen naar o.a. een in westelijke richting gelegen park) voor vleermuizen en in het bijzonder de gewone dwergvleermuis. Hierdoor is het niet ondenkbaar dat dit pand door deze soort in gebruik is.

Overige Zoogdieren:

Tijdens het bezoek zijn geen zoogdieren dan wel zoogdiersporen aangetroffen. Gezien de inrichting van het perceel kan deze aan de voorzijde en de zijanten bezocht worden door egels (en muizen). Vaste verblijfplaatsen van zoogdieren worden niet verwacht; wel is het mogelijk dat egels gebruik maken van de voortuin en de vuurdoornhaag als foerageer en (winter) slaapplek. Voor algemeen voorkomende soorten geldt in het kader van de Ffwet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling. Er geldt echter wel een zorgplicht welke inhoudt dat er voldoende zorg gedragen dient te worden voor alle aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient te worden gedaan om het verwonden dan wel doden van individuen te voorkomen. Indien dieren worden aangetroffen tijdens de bouwwerkzaamheden dienen deze gefaciliteerd te worden om weg te kunnen vluchten dan wel dient men het dier (bijvoorbeeld een egel) zorgvuldig te verplaatsen naar een geschikte locatie buiten de ingreep.

Reptielen, Amfibieën en Vissen:

Gezien de inrichting en ligging van het perceel zijn er geen aanwijzingen gevonden voor het voorkomen van reptielen. Gelet op het ontbreken van een waterpartij zijn er geen vissen aanwezig en is het niet aannemelijk dat er zich amfibieën op het perceel bevinden.

Libellen en dagvlinders:

Gelet op het ontbreken van een waterpartij kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat zal zijn zich hier te vestigen daar deze voor hun voortplanting aangewezen zijn op een geschikte waterbron. Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan hun voortplantingshabitat; een dergelijk habitat is hier niet aanwezig.

Vaatplanten:

Tijdens het bezoek zijn geen beschermde vaatplanten aangetroffen.

Gebiedsbescherming:

Het perceel vormt een onderdeel van een bestaande woonwijk. Het perceel is niet gelegen in een gebied welke behoort tot de EHS of Natura 2000. Externe werking op beschermde natuurgebieden is gelet op de afstand tot deze gebieden alsmede gelet op de aard van de werkzaamheden niet aan de orde.

4 Conclusies en aanbevelingen:

4.1 Vossenlaan 88-90:

Waarnemingen en te verwachten soorten:

Tijdens het veldbezoek is bijzondere aandacht besteed aan het voorkomen van zangvogels, gebouwbewonende vleermuizen (zoals de gewone en ruige dwergvleermuis) en grondgebonden zoogdieren, in het bijzonder de egel. Er is geen beschermde flora en/of fauna waargenomen.

De onderzoekslocatie betreft een pand midden in een woonwijk. De aan de achterzijde van het pand aanwezige vegetatie is verruigd waardoor er een “vogelhaag” is ontstaan die aantrekkelijk is voor kleine zangvogels om in te broeden. Er zijn tijdens de quickscan geen (oude)nesten aangetroffen in de aanwezige vegetatie. Gelet op de waarnemingsdatum valt zeker niet uit te sluiten dat er zich gedurende het broedseizoen alsnog vogels vestigen.

Het bestaande gebouw is geschikt om vleermuizen te huisvesten. Met name van belang is één van de dakkapellen die zal worden omgebouwd tot loopbrug c.q. verbindingstuk tussen de oud - en nieuwbouw. Deze dakkapel is door zijn bouw gunstig (dakpannen en trespawanden) voor het gebruik door vleermuizen. (zie: www.handleidingbiodiversiteitbrabant.nl). Gelet op het omringende habitat wordt hier in het bijzonder gedacht aan de gewone dwergvleermuis die structureel voorkomt in de waarnemingenlijst van deze wijk (www.waarneming.nl).

Maatregelen ter voorkoming van overtreding van de Flora- en Faunawet:

Gelet op het feit dat alle broedende inheemse vogels en hun nesten wettelijk beschermd zijn is het van belang tijdens de broedperiode geen werkzaamheden uit te voeren welke (kunnen) leiden tot verstoring van het broedgedrag (ook in de vestigingsfase mag je broedvogels niet verstoren) van betreffende vogelsoort(en). Overtreding is te voorkomen door ofwel de (i) werkzaamheden buiten het broedseizoen (grootweg half maart tot en met augustus) uit te voeren dan wel (ii) voor het broedseizoen de gelegenheid tot nestelen te verwijderen.

Met name in het geval van nieuwbouw achter het bestaande pand geldt dat het aannemelijk is dat, in geval van broedende vogels, een zekere mate van verstoring zal plaatsvinden indien dit gedurende het broedseizoen plaatsvindt. Voor broedvogels geldt in dit geval dat, indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden gestart, er naar verwachting geen overtredingen zullen plaatsvinden met betrekking tot broedvogels. Bij afwezigheid van broedende vogels kunnen de werkzaamheden ook tijdens het broedseizoen plaatsvinden.

Indien men tijdens het broedseizoen wil aanvangen met de bouwwerkzaamheden en de potentiële broedlocaties niet worden verwijderd dient men tijdens de realisatiefase van bouwen rekening te houden met broedvogels en dat de vogels niet worden verstoord. Dit zou o.a. kunnen door rekening te houden met de toevoertroute van de bouwmaterialen, het afschermen van de broedlocaties door middel van een scherm, etc. Welke maatregelen men hiervoor treft hangt af van de uiteindelijke bouwsituatie en in de praktijk is dit altijd maatwerk. Het alvorens de werkzaamheden aan te vangen (laten) uitvoeren van een controle op de aanwezigheid van broedgevallen zal dan voldoende zijn om te voorkomen dat er verstoring van broedvogels plaatsvindt.

Voor vleermuizen geldt dat dit strikt beschermde soorten zijn welke vermeld staan op tabel 3 van de Ffwet en bijlage 4 van de Habitatrichtlijn. Om te bepalen of de voorgenomen ingreep aan de genoemde dakkapel een negatief effect heeft op deze strikt beschermde soorten, in dit geval in het bijzonder de gewone dwergvleermuis, is aanvullend onderzoek noodzakelijk. Kennis omtrent het voorkomen van vleermuizen is noodzakelijk om met succes een eventuele ontheffingsprocedure te doorlopen en om gepaste mitigerende en compenserende maatregelen te kunnen formuleren. Aanbevolen wordt dan ook om naast deze quickscan een uitgebreidere inventarisatie te laten uitvoeren naar het voorkomen van vleermuizen in en om het pand binnen het plangebied.

Algemene zorgplicht:

Tijdens bouwwerkzaamheden aanwezige dieren dienen gelegenheid te krijgen om veilig weg te komen. Indien dieren niet zelfstandig het werkterrein kunnen verlaten dienen deze zorgvuldig te worden verplaatst naar een geschikte locatie buiten de ingreep.

Gebiedsbescherming:

De voorgenomen werkzaamheden binnen het plangebied liggen buiten de EHS (>1 km) in een woonwijk en hebben naar verwachting geen directe en of indirecte significante invloed op de nabij gelegen EHS. De EHS zal naar verwachting niet worden aangetast door de uitvoering van het bestemmingsplan. Externe werking op overige beschermde natuurgebieden is waarschijnlijk niet aan de orde.

Noodzaak tot nader onderzoek:

Nader onderzoek naar het gebruik van het pand (in het bijzonder de meest oostelijk gelegen dakkapel c.q. het direct omringende deel van de dakconstructie) door vleermuizen wordt noodzakelijk geacht om overtreding van de Ffwet uit te sluiten.

4.2 Vossenlaan 76:

Waarnemingen en te verwachten soorten:

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde flora en / of fauna waargenomen. De op het perceel voorkomende vegetatie is geschikt als nestgelegenheid voor algemene broedvogels. Er zijn tijdens het bezoek geen (oude)nesten aangetroffen in de aanwezige vegetatie.

Het bestaande gebouw is geschikt om vleermuizen te huisvesten. In het bijzonder wordt hier gedacht aan de gewone dwergvleermuis daar deze structureel voorkomt in de waarnemingenlijst (www.waarneming.nl) van deze wijk alsmede gelet op het omringende habitat.

Maatregelen ter voorkoming van overtreding van de Flora- en Faunawet:

Gelet op het feit dat alle broedende inheemse vogels en hun nesten wettelijk beschermd zijn is het van belang tijdens de broedperiode geen werkzaamheden uit te voeren welke (kunnen) leiden tot verstoring van het broedgedrag (ook in de vestigingsfase mag je broedvogels niet verstoren) van betreffende vogelsoort(en). Overtreding is te voorkomen door ofwel de (i) werkzaamheden buiten het broedseizoen (grofweg half maart tot en met augustus) uit te voeren dan wel (ii) voor het broedseizoen de gelegenheid tot nestelen te verwijderen.

In het geval van sloop van het pand en nieuwbouw geldt, in geval van broedende vogels, dat verstoring vrijwel zeker zal plaatsvinden indien dit gedurende het broedseizoen plaatsvindt (vegetatie strak tegen de muren van het gebouw of op de binnenplaats). Voor broedvogels geldt in dit geval dat, indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden gestart, er naar verwachting geen overtredingen zullen plaatsvinden met betrekking tot broedvogels. Bij afwezigheid van broedende vogels kunnen de werkzaamheden ook tijdens het broedseizoen plaatsvinden.

Indien men tijdens het broedseizoen wil aanvangen met de sloop c.q. bouwwerkzaamheden en de potentiële broedlocaties niet worden verwijderd dient men tijdens de realisatiefase van sloop en bouw rekening te houden met broedvogels en dat de vogels niet worden verstoord. Dit zou mogelijk kunnen door onder andere rekening te houden met de toe- en afvoerroutes van de materialen, het afschermen van de broedlocaties en het gefaseerd slopen c.q. bouwen. Welke maatregelen men hiervoor treft hangt af van de uiteindelijke situatie en in de praktijk is dit altijd maatwerk. Het alvorens de werkzaamheden aan te vangen (laten) uitvoeren van een controle op de aanwezigheid van broedgevallen zal dan voldoende zijn om te voorkomen dat er verstoring van broedvogels plaatsvindt.

Voor vleermuizen geldt dat dit strikt beschermde soorten zijn welke vermeld staan op tabel 3 van de Ffwet en bijlage 4 van de Habitatrichtlijn. Om te bepalen of de voorgenomen ingreep mogelijk een negatief effect heeft op deze strikt beschermde soorten, in dit geval in het bijzonder de gewone dwergvleermuis, is aanvullend onderzoek noodzakelijk. Kennis omtrent het voorkomen van vleermuizen is noodzakelijk om met succes een eventuele ontheffingsprocedure te doorlopen en om gepaste mitigerende en compenserende maatregelen te kunnen formuleren. Aanbevolen wordt dan ook om naast deze quickscan een uitgebreidere inventarisatie te laten uitvoeren naar het voorkomen van vleermuizen in en om het pand binnen het plangebied.

Algemene zorgplicht:

Tijdens bouwwerkzaamheden aanwezige dieren dienen gelegenheid te krijgen om veilig weg te komen. Indien dieren niet zelfstandig het werkterrein kunnen verlaten dienen deze zorgvuldig te worden verplaatst naar een geschikte locatie buiten de ingreep.

Gebiedsbescherming:

De voorgenomen werkzaamheden binnen het plangebied liggen buiten de EHS (>1 km) in een woonwijk en hebben naar verwachting geen directe en of indirecte significante invloed op de nabij gelegen EHS. De EHS zal naar verwachting niet worden aangetast door de uitvoering van het bestemmingsplan. Externe werking op overige beschermde natuurgebieden is waarschijnlijk niet aan de orde.

Noodzaak tot nader onderzoek:

Nader onderzoek naar het gebruik van het pand door vleermuizen wordt noodzakelijk geacht om overtreding van de Ffwet uit te sluiten.

BRONNEN**Literatuur:**

Broekhuizen, S., Hoekstra, B., Laar V. van, Smeenk C., Thissen J.B.M., 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV, Utrecht.

Brown, R., Ferguson, J., Lawrence, M., Lees, D., 1987. Vogelsporen. Determinatiegids voor sporen, veren, braakballen, schedels en andere tekens van Europese vogels.

Dienst Regelingen. Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, 2011. Soortenstandaard: Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*.

Lange, R., Twisk, P., Winden, A. van, Diepenbeek, A. van., 1994. Zoogdieren van West-Europa. KNNV-uitgeverij, Utrecht.

Meijden, R. van der, 1996. Heukel's flora van Nederland (22-ste druk). Wolters-Noordhoff, Groningen

Sovon Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000: verspreiding, aantallen, verandering. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden; KNNV uitgeverij, Utrecht; European invertebrate survey Nederland, Leiden.

Internet:

www.maps.google.nl

www.waarneming.nl

www.telmee.nl

www.versreidingsatlas.nl

www.floron.nl

www.ravon.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.vleermuisnet.nl

www.vleermuizenindestad.nl

<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur/natura-2000>

<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur/ecologische-hoofdstructuur>

<http://wetten.overheid.nl/BWBR0009640>

http://ruimtelijkeplannen.nijmegen.nl/plannen/NL.IMRO.0268.PB140W28-/NL.IMRO.0268.PB140W28-ON01/t_NL.IMRO.0268.PB140W28-ON01_3.3.html

<http://www.compendiumvoordeleefomgeving.nl/indicatoren/nl1298-EHS-begrenzing.html?i=19-22>

http://www.handleidingbiodiversiteitbrabant.nl/?page_id=413

http://ruimtelijkeplannen.nijmegen.nl/plannen/NL.IMRO.0268.BP21000-/NL.IMRO.0268.BP21000-OH01/t_NL.IMRO.0268.BP21000-OH01_4.5.html

BIJLAGE: Waargenomen soorten periode 15-04-2009 t/m 15-04-2013 volgens *waarneming.nl*

vogels	bescherming	soort	aanwezig
	nest jaarrond beschermd	boomvalk	
		buizerd	1
		gierzwaluw	1
		grote gele kwikstaart	1
		havik	
		huismus	1
		kerkuil	
		oehoe	
		ooievaar	1
		roek	
		slechtvalk	1
		sperwer	1
		steenuil	
		wespendief	
		zwarte wouw	
	nest niet jaarrond beschermd	blauwe reiger	1
		boerenwaluw	1
		bonte vliegenvanger	
		boomklever	1
		bosuil	
		brilduiker	
		draaihals	
		eidereend	
		ekster	1
		gekraagde roodstaart	
		glanskop	
		grauwe vliegenvanger	
		groene specht	1
		grote bonte specht	1
		hop	
		huiswaluw	1
		ijsvogel	
		kleine bonte vliegenvanger	
		koolmees	1
		kortsnavelboomkruiper	
		oeverwaluw	
		pimpelmees	1
		raaf	
		ruigpootuil	
		spreeuw	
		tapuit	
		torenvalk	1
		zeearend	
		zwarte kraai	1
		zwarte mees	
		zwarte roodstaart	1
		zwarte specht	

1 = waargenomen in de wijk dan wel overvliegend.

zoogdieren	bescherming	aanwezige soort
vleermuizen	Bijl IV	gewone dwergvleermuis
grondgebonden	tabel 2 tabel 1 tabel 2 tabel 1 tabel 1	steenmarter egel huismuis eekhoorn bunzing spitsmuis sp. vos bosmuis

reptielen & amfibieën	bescherming	aanwezige soort
kikkers	tabel 1	bruine kikker
padden	tabel 1	gewone pad

Geen waarnemingen van beschermde soorten uit de groepen:

dagvlinders en libellen

kevers

mieren

vaatplanten